T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

DİCLE ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **24**

DİCLE ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **35**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 9
8. EKLER 20

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Diğer Kamu İdareleri Mülkiyetinde Olup, Üniversiteye Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Kayıtlı Değerlerinin Gerçeğe Uygun Değerleriyle Yer Almaması

2. Takipli Alacaklardan Bir Kısmının Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

3. Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Bilimsel Araştırma Projelerinde Ara Raporların ve Sonuç Raporlarının Süresinde Verilmemesi

2. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün Üniversitenin İç Kontrol Sistemi Çalışmalarına Dahil Edilmemesi

3. İç Kontrol Sisteminin İşleyişinde Eksiklikler Bulunması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Dicle Üniversitesi; 1961 Anayasasının 120'nci maddesinde yer verilen üniversitelerin ancak Devlet eliyle ve kanunla kurulacağı hükmüne istinaden 30.11.1973 tarih ve 14728 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1785 sayılı Kanun ile Diyarbakır Üniversitesi fiilen kurulmuştur. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra 1982 yılında çıkartılan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Diyarbakır Üniversitesi'nin adı Dicle Üniversitesi olarak değiştirilmiştir.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

www.balioglu.net

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilim-sel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarım-da modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına

sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Meslek Yüksekokul Müdürlükleri Yüksekokul Müdürlükleri, Devlet Konservatuvarı, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezleri olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Etik Kurulları, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 5 Şube Müdürlüğü, 8 Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletmesi bulunmaktadır.

Dicle Üniversitesi, Diyarbakır'ın doğu kısmında 19.717 dönüm kampüs alanı üzerinde yerleşiktir. Toplam kullanılabilir kapalı alanı 526.640,45 metrekaredir. Diyarbakır il merkezinde bulunan kampüsün dışında, Ergani, Çermik, Çüngüş, Bismil, Silvan, Kulp ve Lice ilçelerinde de Meslek Yüksekokulları mevcuttur.

Dicle Üniversitesinin bugün 1798 Akademik, 4.394 idari kadrolu personeli ile 31.775 öğrencisi mevcuttur. Üniversite, sunmakta olduğu öğretim hizmetleri dışında 1226 yataklı Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve kompleksiyle aynı zamanda bölgenin sağlık merkezi konumundadır. Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Dicle Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Dicle Üniversitesi de bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yüksek Denetleme Kurulu, Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Dicle Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

Dicle Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini

kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 431.300.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 78.250.124 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 509.550.124 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %.97'si yani 493.900.268 TL'si kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 499.051.868,77 TL faaliyet gideri ise 537.961.404,31 TL olan Üniversitenin, 2019 yılını 38.909.535,54 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	**Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)**	**Toplam Ödenek (TL)**	**Toplam Harcanan (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
830.01-Personel Giderleri	310.295.000	325.310.150	319.536.108	98
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	48.770.000	50.396.600	49.610.701	98
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	30.914.000	63.310.550	60.053.566	94
830.05-Cari Transferler	14.281.000	15.347.674	13.084.253	85
830.06-Sermaye Giderleri	27.040.000	55.185.150	51.615.640	93
TOPLAM	**431.300.000**	**509.550.124**	**493.900.268**	**96**

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	**Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)**	**Gerçekleşen Tutar (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.762.000	17.548.652	137
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	407.956.000	473.635.950	116
800.05-Diğer Gelirler	10.582.000	24.017.999	226
TOPLAM	**431.300.000**	**515.202.601**	**119**

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılını 92.287.140, 34- TL dönem zararı ile kapatmıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

www.balioglu.net

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

www.balioglu.net

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde iç kontrol standartlarına uyum eylem planı hazırlanmıştır. Üniversite Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer almamaktadır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmaktadır, ancak raporlanması 2019 yılında yapılmamıştır. Aynı şekilde iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesi ve iç kontrol sistemine ilişkin çalışmaların raporlanması 2019 yılında gerçekleşmemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde kurulmuş olup, Dicle Üniversitesi Mali İşlemlerin Süreç Akış Şeması, Dicle Üniversitesi Ön Mali Kontrol Yönergesi, Risk Yönetimi Yönergesi hazırlanmış ve yayınlanmıştır. İş ve işlemler sözkonusu yönergeler doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar Kalite Geliştirme Koordinatörlüğü tarafından belirlenmiş ve yayınlanmıştır. Bazı birimlerde harcama yetkililiğinin yazılı olarak devri yapılmıştır.

Üniversitenin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2019 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır.

Üniversite 2019 yılında planlanan hedef ve göstergelerine ulaşmak için ihtiyaç duydukları kaynakları gösteren Performans programını oluşturmuştur. Bütçelerini stratejik plan ve performans programlarına uygun olarak hazırlamışlardır. Görev ayrılığı ilkesine genel olarak uyulmuştur. Yapılan iş ve işlemler yöneticiler tarafından mevzuattaki düzenlemeler dikkate alınarak genel anlamda kontrol edilmektedir.

İdare, stratejik plan ve performans programında amaçlarını, hedeflerini, stratejilerini, varlıklarını, yükümlülüklerini ve performans programlarını kamuoyuna açıklamıştır. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmiş ve duyurulmuştur. Bütçe ve Performans Programı İşlemleri Yönergesi hazırlanarak yayımlanmıştır.

İç kontrol sisteminin personel tarafından sahiplenilmesi ve gerekli kabulü görmesi için üniversite bünyesinde hizmet içi eğitimler verildiği ifade edilmiştir. İç kontrol sistemi çerçevesinde riskli alanlarla ilgili gerekli çalışmalar yapılmakta ve önlemlerin alınması için harcama birimlerine gerekli bildirimler yapılmaktadır.

Bütçenin uygulanması ve kaynak kullanımı ile ilgili bilgiler, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığında tutulmakta, ayrıca Muhasebat Genel Müdürlüğünün BKMYBS ve Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün e-bütçe programları ile de kayıtlar kontrol edilmektedir. Görevli personeller bu programlara şifreleri ile zamanında erişebilmektedir.

www.balioglu.net

Üniversitede; gelen ve giden her türlü evrak dâhil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı Elektronik Bilgi Yönetim Sistemi (EBYS) kullanılmaktadır.

Üniversitede, iç denetim biriminin doğrudan üst yöneticiye bağlı olarak 5018 sayılı kanun çerçevesinde kurulduğu, 2019 yılı itibariyle 5 iç denetçi kadrosu olduğu ancak yalnızca 1 iç denetçinin olduğu görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dicle Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Diğer Kamu İdareleri Mülkiyetinde Olup, Üniversiteye Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Kayıtlı Değerlerinin Gerçeğe Uygun Değerleriyle Yer Almaması

Diğer kamu idareleri mülkiyetinde olup, Üniversiteye tahsis edilen taşınmazların 250.03 Arazi ve Arsalar Hesabında kayıtlı değerleri ile rayiç değerlerinin uyumlu olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin *"Tanımlar"* başlıklı 4'üncü maddesinin (ğ) fıkrasında

"Taşınmaz ve haklar: Kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan, eklenti ve bütünleyici parçaları dahil olmak üzere arazi, arsa, bina, yer altı ve yer üstü düzenleri ile sınırlı aynî haklar ve kişisel hakları,

...

ifade eder"

Aynı Yönetmeliğin *"Kayıt ve kontrol işlemleri"* başlıklı 5'inci maddesinde;

"(2) (Ek: 3/6/2014-2014/6455 K.)

Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlar maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınır.

...

(3) (Ek: 3/6/2014-2014/6455 K.) Taşınmazların rayiç değeri; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanlar ise bu idarelerce tespit edilir.

www.balioglu.net

(4) (Ek: 3/6/2014-2014/6455 K.) Taşınmazların kayıtlara alınan değeri, 3/5/2005 tarihli ve 2005/8844 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenir."

hükümleri getirilmiştir.

Halen yürürlükte bulunan 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Maddi duran varlıkların kayıt değerleri"* başlıklı 26'ncı maddesinin (4)'üncü fıkrasında da:

"Herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıklar, gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirilir. Varlığın gerçeğe uygun değeri bilinemiyorsa idarece tespit edilen değeri esas alınır."

denilmiştir.

27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile yardımcı hesap kodları ihdas ediliş olup, anılan Tebliğ ekinde; 250.02 ve 252.02 kodlu yardımcı hesaplara ilişkin olarak; diğer kamu idareleri tarafından kamu idaresinin kullanımına tahsis edilen taşınmazların bu yardımcı hesapların detaylarında izleneceği ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, Dicle Üniversitesi Yapı İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan taşınmaz envanterine göre; halen Meslek Yüksekokulu olarak kullanılmakta olan;

-Bismil ve Çermik ilçelerinde Hazine tarafından süresiz olarak tahsis edilen taşınmazlardan Bismil Meslek Yüksekokulu'nun 19.705.920,15 TL, Çermik Meslek Yüksekokulu'nun ise 4.578.070,80 TL olmak üzere toplam rayiç değerinin 24.283.990,95 TL,

Diğer kamu idarelerince Üniversiteye tahsis edilmiş olan taşınmazlara ilişkin olarak 250.03.1.1 hesap kodunda Bismil Meslek Yüksekokulu'nun 754.000 TL ve 250.03.2.0 kodunda Çermik Meslek Yüksekokulu'nun 56.100 TL olarak kaydedildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan tespitler çerçevesinde

Bismil Meslek Yüksekokulu'nun gerçeğe uygun değeri 19.705.920,15 TL iken 250.03.1.1 hesap kodundaki kayıtlı değeri 754.000 TL'dir. Dolayısıyla 250.03.1.1 hesap kodunda 18.951.920,15 TL,

Çermik Meslek Yüksekokulu'nun gerçeğe uygun değeri 4.578.070,80 TL iken 250.03.2.0 hesap kodundaki kayıtlı değeri 56.100 TL'dir. Dolayısıyla 250.03.2.0 hesap kodunda 4.521.970,80 TL,

Olmak üzere tahsisli arazi ve arsalara ilişkin 250.03 kodunda toplam 23.473.890,95 TL kayıt eksiği bulunmaktadır.

Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesi açısından diğer kamu kurumları tarafından Üniversiteye tahsis edilen taşınmazlara ilişkin olarak 250.03 no.lu hesapta yer alan tutarların gerçeğe uygun (rayiç) değerler ile güncellenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

Her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, 250.03 nolu hesapta yer alan tutarların gerçeğe uygun değer ile muhasebe kayıtlarına yansıtılmaması sonucunda 2019 yılı mali tablolarında 23.473.890,95 -TL lik hataya neden olunmuştur.

BULGU 2: Takipli Alacaklardan Bir Kısmının Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

www.balioglu.net

Dicle Üniversitesi adına tahakkuk eden ve vadesinde ödenmediğinden yasal takibe alınan ecrimisil alacaklarından bir kısmının 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin *"121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı"* başlıklı 54'üncü maddesinde;

"Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmüne göre, İdare adına tahakkuk ettirilen alacaklardan (kira, ecrimisil vd.) vadesinde ödenmeyen ve icra ve dava konusu yapılanların 121 nolu hesapta takip edilmesi gerekmektedir.

Dicle Üniversitesi kamu idaresi mali tablolarının incelenmesinde, 121.03.06.01.02 alt kodunda izlenilen takipli ecrimisil alacakları toplamı 911.445,62 TL iken Hukuk Müşavirliği'nden alınan icra raporunda ecrimisil alacaklarının toplamının 1.050.304,56 TL

olduğuve dolayısıyla 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında 138.858,94 TL tutarında bir eksiklik bulunduğu tespit edilmiştir.

Her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, icra ve dava konusu edilen bir kısım takipli alacağın 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında takip edilmesi gerekirken bu hesaba kaydedilmemesi sonucunda 2019 yılı mali tablolarında 138.858,94 TL lik hataya neden olunmuştur.

BULGU 3: Üniversite Mülkiyetinde Olup, Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilen Taşınmazların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversite mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen toplam 192.788 m2'lik taşınmazın mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun *"Taşınır ve taşınmaz işlemleri"* başlıklı 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te, Genel Yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak; bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemlerinin, kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılacağı belirtilmektedir.

Kurumlara ait taşınmazlar, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde tanımlanan Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu bünyesinde yer alan dört hesap ile izlenmektedir: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri, Binalar, Tesis, Makine ve Cihazlar ve Yapılmakta olan Yatırımlar Hesapları. Söz konusu kayıtların yapılmasında kullanılacak hesap planı sistematiği, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı ile tanımlanmıştır.

27/12/2014 tarihli ve 29218 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nde (Sıra No: 41) Genel Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Detaylı Hesap Planları ile yardımcı hesap kodları ihdas edilmiş olup, anılan Tebliğ ekinde; 250.02 ve 252.02 kodlu yardımcı hesaplara ilişkin olarak; Kamu İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenlerin bu–yardımcı hesapların detaylarında izleneceği ifade edilmektedir.

Yukarıda anılan mevzuat hükmüne göre Dicle Üniversitesi mülkiyetinde olan ve diğer kamu idarelerine tahsis edilen arazi vasfındaki taşınmazların 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına, bina vasfındaki taşınmazların ise 252.02 hesap kodu ile Binalar Hesabına, kayıt edilerek takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversite mülkiyetinde olup diğer kamu idarelerine tahsis edilen 192.788 m2'lik taşınmazdan,

Arazi vasfındaki toplam rayiç değeri 13.469.184,54 TL olan toplam 191.003 m2'sinden;

-7.047.000 TL rayiç değerindeki 100.000 m2'sinin Kredi Yurtlar Kurumuna, 2.818.800 TL rayiç değerindeki 40.000 m2'sinin Emniyet Genel Müdürlüğüne süresiz olarak,

-2.818.800 TL rayiç değerindeki 40.000 m2'sinin 49 yıllığına Orman ve Su İşleri Bakanlığına, 775.372,04 TL rayiç değerindeki 11.003 m2'sinin ise 10 yıllığına Gençlik ve Spor Bakanlığına;

Tahsis edilen kısmının 250.02 hesap kodu ile Arazi ve Arsalar Hesabına kaydedilmediği,

Bina vasfındaki toplam rayiç değeri 2.568.773,10 TL olan toplam 1.790 m2'sinden;

-970.200 TL rayiç değerindeki 990 m2'sinin süresiz olarak Sur İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne,

-1.598.573,10 TL rayiç değerindeki 795 m2'sinin de 10 yıllığına Gençlik ve Spor Bakanlığına,

Tahsis edilen kısmının 252.02 hesap kodu ile Binalar Hesabına kaydedilmediği,

Sonuç olarak anılan hesapların çalıştırılmadığı, dolayısıyla 250.02 hesap kodunda 13.469.184,54 TL., 252.02 hesap kodunda 1.598.573,10 TL.,

Olmak üzere toplam 15.067.757,64 TL hataya neden olunduğu görülmüştür.

Mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi üretmesi açısından Üniversite tarafından söz konusu kamu kurumlarına tahsis edilen taşınmazların 250.02 ve 252.02 no.lu hesaplara kaydedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, 250.03 nolu hesapta yer alan tutarların gerçeğe uygun değer ile muhasebe kayıtlarına yansıtılmaması sonucunda 2019 yılı mali tablolarında 15.067.757,64 TL lik hataya neden olunmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bilimsel Araştırma Projelerinde Ara Raporların ve Sonuç Raporlarının Süresinde Verilmemesi

Üniversitenin bilimsel araştırma projelerinin incelenmesi neticesinde, 104 projede ara raporların ve 49 projede de sonuç raporlarının verilme sürelerinin geçirildiği görülmüştür.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmeliğin *"Proje Raporları*" başlıklı 8 inci maddesinde, kabul edilen bir projenin yürütücüsünün altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara raporu ve protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde de, araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu Komisyon tarafından belirlenen formata uygun olarak Komisyona sunacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Dicle Üniversitesi Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi'nde de, proje yürütücülerinin, proje kapsamında yapılan çalışmaları ve gelişmeleri içeren ara raporları, projenin başlama tarihinden itibaren izleyen her 6 ayda bir ve protokolde belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç 3 ay içerisinde sonuç raporunun sunulacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönerge'nin 27'nci maddesinde proje ara raporunun komisyonca kabul edilen bir mazeret gösterilmeden 2 aydan fazla geciktirilmesi durumunda, rapor teslim edilinceye kadar proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ilişkin işlemlerin durdurulacağı, yapılan yazılı uyarıya rağmen komisyon tarafından geçerli kabul edilen bir mazeret bulunmaksızın uyarı tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ara raporun verilmemesi durumunda ise proje çalışmasının iptal edileceği, bu durumda proje kapsamında satın alınan demirbaşlardan bir problemi veya arızası olmayan ve kullanılabilir durumda olanların geri alınacağı, demirbaşların kullanılamayacak durumda olması halinde ise demirbaş bedelleri ve diğer tüm harcamaların yasal faizi ile birlikte proje yürütücüsünden geri alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yine Yönerge'nin 28'inci maddesinde proje sonuç raporunu süresi içinde sunmayan proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemlerin rapor teslim edilinceye

kadar durdurulacağı, yapılan yazılı uyarıya rağmen Komisyon tarafından geçerli kabul edilen bir mazeret bulunmaksızın uyarı tarihinden itibaren 1 ay içerisinde sonuç raporunun verilmemesi durumunda ise proje çalışmasının iptal edileceği, bu durumda proje kapsamında satın alınan demirbaşlardan bir problemi veya arızası olmayan ve kullanılabilir durumda olanların geri alınacağı, demirbaşların kullanılamayacak durumda olması halinde ise demirbaş bedelleri ve diğer tüm harcamaların yasal faizi ile birlikte proje yürütücüsünden geri alınacağı, ayrıca kusuru bulunması nedeniyle projenin iptal edilmesine neden olanlar 2 yıl süre ile Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi desteklerinden faydalandırılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yönerge hükümlerinden de anlaşılacağı üzere projeler için 6 ayda bir ara rapor ve projenin tamamlanmasından sonra ise üç ay içerisinde sonuç raporunun sunulmasının gerekli olduğu açıktır. Ancak yapılan inceleme ve görüşmelerde bazı projelerde ara raporların zamanında sunulmadığı, buna ilişkin proje yürütücülerine uyarılar yapıldığı, uyarı mesajlarının çoğunun halen ilgililer tarafından gereğinin yapılmadığı, yine bazı sonuç raporlarının da süresinde verilmediği ve bir kısmının halen verilmediği anlaşılmıştır. Ara ve sonuç raporlarının süresinde verilmemesine ilişkin olarak bugüne kadar yönergelerde belirlenen yaptırımların da uygulanmadığı, proje yürütücülerinin uyarılmaya devam edildiği anlaşılmıştır.

www.balioglu.net

Yönerge hükümleri uyarınca ilgili projelerde ara raporların ve sonuç raporlarının belirlenen sürelerde düzenlenmesinin zorunlu olduğu açık olup mevzuat hükümleri gereği belirlenen sürelere riayet edilmesi, aksi takdirde mevzuatta belirtilen yaptırımların uygulanması yasal bir zorunluluktur.

BULGU 2: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün Üniversitenin İç Kontrol Sistemi Çalışmalarına Dahil Edilmemesi

Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere, gerekli prosedür ve düzenlemelerin Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"İç Kontrolün Tanımı"* başlıklı 55 inci maddesinde iç kontrol:

"İdarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin

zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür." şeklinde tanımlanmıştır.

Kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerini kurmak amacıyla, Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planlarını hazırlamaları ve planda yer alan faaliyetleri gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Kurumun iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar değerlendirildiğinde; İşletmede, iç kontrol organizasyon yapısının oluşturulmadığı, Kurumda, amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış risklerin tanımlanmadığı, alınacak önlemlerin belirlenmediği ve kurumsal risk yönetim yapısının kurulmadığı, Hangi riskler için hangi kontrol faaliyetlerinin hangi birimler tarafından uygulanması gerektiğini belirten "Sorumlu Birim/Personel-Risk İlişkisi" nin kurulmadığı, İç kontrol sistemi konusunda eğitim ihtiyacına yönelik bir analizin yapılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kurumun, Kamu İç Kontrol Standartları'na uyumlu bir iç kontrol sistemi oluşturmak üzere, gerekli prosedür ve düzenlemeleri Döner Sermaye İşletmesini de kapsayacak şekilde belirlemesi gerekmektedir

BULGU 3: İç Kontrol Sisteminin İşleyişinde Eksiklikler Bulunması

İç Kontrol Sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesinin yapılarak İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"İç kontrolün tanımı" başlıklı 55'inci maddesinde:*

"İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise

İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir."

Aynı Kanunun *"İç kontrolün amacı*" başlıklı 56' ncı maddesinde ise:

"İç kontrolün amacı;

a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,

e) (Değişik: 22/12/2005-5436/10 md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını,

Sağlamaktır."

hükümlerini getirilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin *"5. İZLEME STANDARTLARI"* kısmında;

"İzleme, iç kontrol sisteminin kalitesini değerlendirmek üzere yürütülen tüm izleme faaliyetlerini kapsar.

Standart: 17. İç kontrolün değerlendirilmesi

İdareler iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirmelidir.

denilmek suretiyle İdarelerin, iç kontrol sistemini, sürekli izlemesi ve/veya en az yılda bir kez özel bir değerlendirmeye tabi tutması, bu çalışmaya, tüm birimlerin yönetici ve çalışanlarının katılımını sağlaması, gerektiğinde iç ve dış denetim raporlarından istifade etmesi, izleme ve değerlendirme sonuçlarını, raporlanması ve buna göre bir eylem planı hazırlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Anılan Tebliğin yukarıda öngörülen hükmüne aykırı olarak iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi yapılmamış ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna Raporlanmamıştır.

İç Kontrol faaliyetleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55 inci maddesinde öngörülen amaçların gerçekleştirilebilmesi çerçevesinde İç Kontrol Sisteminin yılda en az bir kez değerlendirilmesinin yapılarak İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Bilimsel Projeler Hesabı ve Bilimsel Projeler Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Kullanılması	2018	Yerine Getirilmedi	Dicle Üniversitesinde tek muhasebe birimi olduğundan dolayı 511 Muhasebe Birimleri Arası Hesabını BKMYBS tarafından kullanılmaktadır. Başka kurumlara ait para ve kıymetler tahsil edildiğinde ilgili tahsilat emanetler hesabına alınarak ilgili muhasebe birimine gönderilmektedir.
Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabına Kaydedilmesi Gereken Avansların İş Avans ve Kredileri Hesabına Kaydedilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Maddi Duran Varlık Kiralamalarının Nazım	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.

www.balioglu.net

Hesaplara Kaydedilmemesi			
Üniversite Tarafından Peşin Alınan Kira Gelirlerinin Dönem Ayırıcı Hesaplara Kaydedilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Proje Özel Hesabındaki Dövizler İçin Ay Sonlarında Değerleme Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.
Süresi Geçtiği Halde Halen Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Süresinde kapanmayan projeler ile ilgili olarak Dicle Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğünün 21.05.2019-55203 sayılı yazısı ile kapanmayan projelerinin yürütücülerine bildirim yapılarak en kısa sürede proje sonuç raporu hazırlanarak DÜBAP Koordinatörlüğüne verilmesi istenmiş olup; proje kapatma işlemleri devam etmektedir.
Dış Destekli Bilimsel Araştırma Projelerindeki İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir

www.balioglu.net

Gerçek Durumu Yansıtmaması			
Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınan Tutarların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir
Ekonomik Ömrünü Tamamlayan Maddi Duran Varlıkların Doğrudan Giderleştirilerek Kayıtlardan Çıkarılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir
Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu idarece takip edilmektedir

www.balioglu.net

www.balioglu.net

DİCLE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 24**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 26**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 27**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 27**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 28**
6. **DENETİM BULGULARI 28**
7. **EKLER 33**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

2. Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 5 Temmuz 1983 tarih ve 18098 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesinin amacı, Üniversitenin görevleri ile ilgili olarak ortaya çıkan fiyatlandırılabilir nitelikteki mal veya hizmetlerin üretim veya satışını iyi şekilde yönetebilmektir.

Dicle Üniversitesinin yetkin olduğu konularda öğretim üyeleri tarafından Döner Sermaye İşletmesi çerçevesinde Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Rektörlüğe bağlı Merkezler aracılığıyla yürütebilecekleri faaliyetler;

a. Yükseköğretim Kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek konularda Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, proje yürütmek, araştırma, uygulama, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak ve benzeri hizmetler yapmak,

b. Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak ve bilimsel rapor hazırlamak,

c. Test ve analiz çalışmaları yürütmek,

d. Her türlü baskı ve yayım hizmetlerini yerine getirmek.

e. Bu amaçlardan biri veya birkaçına yönelik ve benzer çalışmalar,

f. Üniversitenin bilgisayar alt yapısını kullanarak her türlü iş ve hizmetlerin üretilmesini sağlamak,

g. Araştırma ve geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri gerçekleştirmektir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi İşletme Müdürlüğü ve Muhasebe Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü ve kadrosu işletme müdürlüğü bünyesinde 139 idari personel (4/a) ve 1754 sürekli işçi (4/b) ile hizmet vermektedir. İşletmenin Muhasebe Müdürlüğünde Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 Saymanlık Müdürü ve 1 Uzman ve 6 memur bulunmaktadır.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü elde ettiği gelirlerle giderlerini finanse etmekte olup 2019 yılında özel bütçe kaynaklarından herhangi bir kaynak kullanmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 350.000.000,00-TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

2019 yılı bütçe gerçekleşmelerine Kesin Mizan esas alınarak bakıldığında; İşletmenin bütçe giderinin 413.746.622,81-TL bütçe gelirinin ise 324.276.949,63-TL olarak gerçekleştiği, yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminlerinin güncellendiği görülmüştür.

Bütçe gider ve gelir gerçekleşmeleri aşağıda yer almaktadır.

www.balioglu.net

Bütçe Giderleri		**Bütçe Gelirleri**	
Hesap Kodu ve Adı	**Tutar (TL)**	**Hesap Kodu ve Adı**	**Tutar (TL)**
830.01-Personel Giderleri	111.161.904,56	800.03-Mal ve Hizmet Gelirleri	320.844.129,99
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	206.444.478,25	800.09-Diğer Gelirler	3.832.366,24
830.05-Cari Transferler	18.842.702,17	810-Red ve İadeler (-)	(-) 399.546,60
830.06-Sermaye Giderleri	407.008,80		
830.10-Ek Ödeme	76.890.529,03		
Toplam:	**413.746.622,81**	**Toplam:**	**324.276.949,63**

2019 Yılı Gelir Tablosuna göre brüt satış geliri 334.996.879,01-TL olan İşletme, faaliyet gideri olarak 119.609.093,99 TL gerçekleştirerek dönemi (-) 92.287.140,34 TL zararla tamamlamıştır.

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe

Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Gelir tablosu.

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında maddi duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmadığı ve 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Gelir tablosu ilkeleri"* başlıklı 35'inci maddesinde;

"... (c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılır."

Aynı Yönetmeliğin *"Amortisman ve tükenme payı uygulaması"* başlıklı 49'uncu maddesinde;

"(...)Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir." ,

Yine aynı Yönetmeliğin 257 Birikmiş amortismanlar hesabına (-) ilişkin düzenlemeler getiren "*Hesabın niteliği"* başlıklı 214'üncü maddesinde; *"Birikmiş amortismanlar hesabı,*

maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesinin izlenmesi için kullanılır" denilmektedir.

Anılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde 25 hesap grubunda kayıtlı maddi duran varlıklar için Maliye Bakanlığının belirlediği oranlar üzerinden amortisman ve tükenme payı ayrılması ve bunun 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nda muhasebeleştirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Maddi Olmayan Duran Varlıklar İçin Amortisman Ayrılmaması

Dicle Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında maddi olmayan duran varlıklar bulunduğu halde bu varlıklar için amortisman ve tükenme payı ayrılmadığı ve 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın kullanılmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin; *"Gelir tablosu ilkeleri"* başlıklı 35'inci maddesinde;

"... (c) Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar ile özel tükenmeye tabi varlıklar için uygun amortisman ve tükenme payı ayrılır."

Aynı Yönetmeliğin *"Amortisman ve tükenme payı uygulaması"* başlıklı 49'uncu maddesinde;

"(...)Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir."

268 Birikmiş amortismanlar hesabına (-) ilişkin düzenlemeler getiren "*Hesabın niteliği*" başlıklı 226'ncı maddesinde; *"Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır"* denilmektedir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde amortisman uygulamasına ilişkin usul ve esaslar, 4.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan *"Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No: 47) Amortisman ve Tükenme Payları"* başlıklı Tebliğ'de düzenlenmiştir. Tebliğ'in 3'üncü maddesinde 260 Haklar Hesabının amortismana tabi olduğu

www.balioglu.net

belirtilmiştir. Aynı Tebliğ'in 6'ncı maddesinde, tutarına bakılmaksızın maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri çerçevesinde, maddi olmayan duran varlıkların değeri ne olursa olsun ilgili varlık hesaplarına kaydedilmekle beraber dönem sonunda %100 amortismana tabi tutularak 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmesi, diğer bir ifadeyle, 260 Haklar Hesabındaki tutarların, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilmesi gerekmektedir.

2019 yılına ait Kesin Mizanın incelenmesinde, 260 Haklar Hesabında yer alan 1.363.672,90 TL kayıt bulunmasına rağmen 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının çalıştırılmadığı görülmüştür.

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabının, yukarıda anılan mevzuatta belirtilen şekilde çalıştırılmaması, mali tabloların gerçek durumu yansıtmasını engellemektedir.

Bu itibarla, 260 Haklar Hesabında kayıtlı 1.363.672,90 TL için %100 oranında amortisman ayrılması gerektiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Yaptırılmaması

Dicle Üniversitesi hastanelerinde görev yapan tabiplerden bir kısmının, zorunlu olarak yaptırması gereken Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı tespit edilmiştir.

Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un Ek 12'nci maddesinde, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda olduğu, bu sigorta priminin yarısının kendileri tarafından, diğer yarısının döner

sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçelerinden ödeneceği, bu maddedeki zorunlu sigortaları yaptırmayanlara, mülki idare amirince sigortası yaptırılmayan her kişi için beş bin Türk Lirası idari para cezası verileceği belirtilmiş olup, kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulama nedeniyle kendilerinden talep edilebilecek zararlar ile kurumlarınca kendilerine yapılacak rüculara karşı sigorta yaptırmak zorunda oldukları yolunda amir hükümlere yer verilmiştir.

21.07.2010 tarihli ve 27648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Kurum Katkısına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğin "Primlerin Ödenmesi ve Kurum Katkılarının Tahsili ile İadesi" başlıklı 3'üncü maddesinde, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, yaptıracakları sigorta sözleşmesinin primlerini sigortacıya veya sigorta acentesine ödedikten sonra, ödedikleri prim tutarının yarısını döner sermayesi bulunan kurumlarda döner sermayeden, döner sermayesi bulunmayan kurumlarda kurum bütçesinden geri alabileceği, geri ödemelerin ise sigortaya ilişkin poliçe veya sigorta şirketi ya da sigorta acentesinin kaşesini taşıyan prim ödeme makbuzunun bir örneğinin ibrazı üzerine ilgili kurum tarafından en geç otuz gün içinde yapılacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Bu çerçevede Kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan tabiplerin, diş tabiplerinin ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, mesleki faaliyetleri sırasında kötü uygulamaları nedeniyle oluşabilecek zararlara karşı sigorta yaptırmaları kanunen zorunlu tutulmuştur.

Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan 206 tabibin Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasını yaptırmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, Dicle Üniversitesi hastanelerinde görev yapan tabipler, diş tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, tıbbi kötü uygulamadan kaynaklanacak tazminatlara ilişkin olarak, gerek zarar gören kişilerin gerek kurumlarının veya rücu edilmesi halinde kendilerinin zararlarının en aza indirilmesi için Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının yaptırılması önem arz etmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin İdare ile Herhangi Bir Kurumsal Sözleşme İmzalamadığı Halde Özel Sağlık Kuruluşlarında Çalışması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idari ve adli işlemleri devam etmektedir.
Üniversite Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Özel Muayenehanelerinde Çalışmaya Devam Etmesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu husus Yükseköğretim Kurulundan görüş istenilmiş olup, gelen görüş doğrultusunda işlem tesis edilecektir
Üniversite Hastanelerinde Çalışan Tabiplerden Bir Kısmının Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasının Bulunmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus idarece takip edilmektedir.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **35**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **35**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **36**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **36**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **36**

6. **DENETİM BULGULARI** **37**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

1. Faaliyet Raporunda Performans Sonuçları ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Bölümlerine Yer Verilmemesi

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi

2. Performans Hedeflerine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Mevcut Olmaması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Dicle Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Dicle Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2019 yılı Performans Programı,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Yapılan denetimler neticesinde Dicle Üniversitesinin 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Planı, 2019 yılı Performans Programı, 2019 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve zamanında yayımlandığı, Stratejik Plan ve Performans Programının mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe büyük oranda uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

www.balioglu.net

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Dicle Üniversitesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında Dicle Üniversitesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan değerlendirmede denetime esas teşkil eden Stratejik Planın, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlarda hazırlanarak yayımlandığı görülmüştür. Söz konusu plan, program ve raporların bulgu konusu yapılan hususlar dışında genel olarak mevzuatta belirtilen şartlara uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 1: Faaliyet Raporunda Performans Sonuçları ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi Bölümlerine Yer Verilmemesi

Üniversitenin 2019 yılı Faaliyet Raporunda, "III- Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler" başlığı altındaki "B- Performans Bilgileri" bölümünde yer alması gereken "Performans Sonuçları Tablosu", "Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi" ve "Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi" başlıklarına ve dolayısıyla bu bölümlerde yer alması gereken bilgilere yer verilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kanunun *"Faaliyet Raporları"* başlıklı 41'inci maddesinde, üst yöneticinin, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklayacağı belirtilmiştir. Aynı maddede, İdare faaliyet raporunun stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin *"Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Kapsamı"* başlıklı 18'inci maddesinde Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verileceği belirtilmektedir.

Anılan Yönetmeliğin 19'uncu maddesinde, birim ve idare faaliyet raporlarının Ek-1'de yer alan şekle uygun olarak hazırlanacağı hüküm altına alınmış olup Ek-1'de *"B Performans*

Bilgileri" bölümü ve bu bölümde *"Faaliyet ve Proje Bilgileri", "Performans Sonuçları Tablosu", "Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi"* ve *"Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi"* başlıkları yer almaktadır.

Kurum Faaliyet Raporunda *"III-Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler"* başlığı altında sadece;

B- Performans Bilgileri

1- Faaliyet ve Proje Bilgileri

başlıklarına yer verilmiştir.

Ancak Faaliyet Raporunda performans sonuçları ve performans bilgi sisteminin değerlendirilmesi bölümünde yer alması gereken Performans Sonuçları Tablosu, Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi ve Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi ve bu kapsamda yer verilecek bilgiler ve ilgili tablolar da Faaliyet Raporunda yer almamaktadır. Bu nedenle Faaliyet Raporunda; Performans Programı ile hedeflenen düzeylere ulaşılıp ulaşılmadığı ve sapma olup olmadığı ve sapma varsa nedenlerinin ne olduğu konusunda herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

www.balioglu.net

Bu nedenle İdarenin, Yönetmelik'in 19'uncu maddesinin gereklerini yerine getirmediği düşünülmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi

BULGU 2: Performans Hedeflerine Yönelik Veri Kayıt Sisteminin Mevcut Olmaması

Kurumunun performans yönetimine ilişkin kendine ait bir veri kayıt sistemi bulunmadığı görülmüştür.

Veri kayıt sistemi, bir performans hedefi veya göstergesine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği, üretildiği, performans yönetim sistemi uygulamasının sistematik olarak takip edildiği ve raporlandığı sürecin tamamını ifade eder. Veri kaynağı ise veri kayıt sistemine bilgi sağlayan unsurları içerir.

Herhangi bir performans hedefi veya göstergesine ilişkin gerçekleşmenin ölçülebilmesi ve raporlanabilmesi için bu ölçümün ne şekilde yapılacağının belirlenmiş olması gerekir. Veri

kayıt sistemi performansın ölçümüne yönelik belirlenmiş bir yazışma süreci olabileceği gibi, ilgili göstergeye yönelik gerçekleşme sonuçlarını gösteren detaylı bir bilişim programı da olabilir.

Veri kayıt sistemi; kamu idaresi tarafından yılı performans programında belirlenen hedef ve göstergelerdeki ilerlemeyi izlemek ve gerçekleşmeleri ölçmek için kullanılan veri kaynakları arasında iyi bir uyum olacak şekilde tasarlanmalı, kurulmalı ve kullanılmalıdır. Veri kayıt sisteminin işleyişine yönelik görev ve sorumluluklar belirlenmiş olmalı ve veri güvenilirliğini sağlamak üzere riskleri azaltıcı kontrolleri kapsamalıdır. Ayrıca veri kayıt sisteminin işleyiş, izleme ve kontrol fonksiyonlarının birbirinden ayrılması gereklidir.

Yukarıda belirtildiği şekliyle idare tarafından performans programına yönelik bir veri kayıt sistemi mevcut değildir. Birimler kanalıyla bilgilerin aktarıldığı söz konusu verilerin kaynağının ne kadar güvenilir olduğu, ölçümlerin ne şekilde yapıldığı belirsizdir.

Bu kapsamda söz konusu veri kayıt sisteminin mevcut olmaması nedeniyle değerlendirme yapılamamıştır. Performans bilgisinin raporlanmasında kullanılan sistemlerin değerlendirmesinde bu sistemlerin tam ve doğru veri üretip üretmediği, veri sistemlerinin güvenilirliği, veri sistemleri üzerinde etkin ve risklere uygun iç kontroller oluşturup oluşturmadığı denetlenememiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net